

5^{ος} Πανελλήνιος Διαγωνισμός Στατιστικής 2022

ΟΜΑΔΑ: ΕΥΔΟΞΟΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΦΡΥΓΑΝΙΩΤΗ

Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης
Κατηγορία Α: Λύκεια

Στόχοι Εργασίας

Μεθοδολογία

Η Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών (ΕΟΠ) διενεργείται από την ΕΛΣΤΑΤ, με σκοπό την συγκέντρωση αναλυτικών στοιχείων για τη σύνθεση των νοικοκυριών, τις δαπάνες διαβίωσής τους, καθώς και για τα εισοδήματά τους.

Ο βασικός στόχος της εργασίας αυτής είναι να μελετήσουμε τις μεταβολές στις δαπάνες κατά τα έτη 2019 -2020 λόγω πανδημίας της ασθένειας COVID-19.

1^{ος} Στόχος

Εξέλιξη των δαπανών στις 12 βασικές κατηγορίες δαπανών και υπηρεσιών μεταξύ των ετών 2019-2020 λόγω της πανδημίας COVID-19.

2^{ος} Στόχος

Ποσοστιαία κατανομή μηνιαίων δαπανών (αγορές), για αγαθά και υπηρεσίες (τρέχουσες τιμές), κατά τύπο νοικοκυριού, μεταξύ των ετών 2019-2020.

3^{ος} στόχος

Ποσοστιαία κατανομή μηνιαίων δαπανών (αγορές), για αγαθά και υπηρεσίες (τρέχουσες τιμές), μεταξύ των ετών 2019-2020, κατά κατηγορία πληθυσμού (φτωχός, μη φτωχός πληθυσμός).

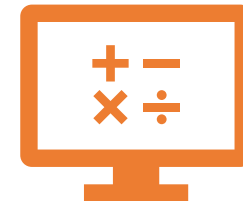
4^{ος} στόχος

Ποσοστιαία κατανομή μηνιαίων δαπανών (αγορές), για αγαθά και υπηρεσίες (τρέχουσες τιμές), μεταξύ των ετών 2019-2020, κατά Περιφέρεια.

- ❑ **Μελέτη των δεδομένων από τους σχετικούς πίνακες της ΕΛΣΤΑΤ για την έρευνα οικογενειακού προϋπολογισμού, λόγω πανδημίας, κατά τα έτη 2019-2020.**

- ❑ **Χρήση προγραμμάτων της Microsoft Office:**
 - α) **Microsoft Excel για την κατασκευή διαγραμμάτων και οπτικοποίηση των σχετικών μεταβολών.**
 - β) **Microsoft Power Point για την παρουσίαση της εργασίας μας.**

- ❑ **Εξαγωγή συμπερασμάτων για τη μεταβολή των δαπανών κατά τα έτη 2019-2020, λόγω πανδημίας, ανά στόχου εργασίας.**

Βασικές έννοιες

Οικογενειακός Προϋπολογισμός: Υπολογίζεται με βάση την ταξινόμηση ειδών και υπηρεσιών (COICOP-HBS) σε 12 κύριες ομάδες, όπως προτάθηκε στα κράτη μέλη από τη Eurostat (Household Budget Surveys in the European Union, methodology and recommendations for harmonization, 2013):

1. Είδη διατροφής και μη οينوπνευματώδη ποτά
2. Οينوπνευματώδη ποτά και καπνός
3. Είδη ένδυσης και υπόδησης
4. Στέγαση, ύδρευση, καύσιμα και φωτισμός κύριας και δευτερεύουσας ή εξοχικής κατοικίας
5. Διαρκή αγαθά οικιακής χρήσης - οικιακά είδη άμεσης κατανάλωσης και οικιακές υπηρεσίες
6. Υγεία
7. Μεταφορές
8. Επικοινωνίες
9. Αναψυχή και πολιτισμός
10. Εκπαίδευση
11. Εστιατόρια, καφενεία και Ξενοδοχεία
12. Διάφορα αγαθά και υπηρεσίες

Μεθοδολογία μέτρησης της φτώχειας: Η γραμμή φτώχειας (το κατώφλι της φτώχειας) υπολογίζεται με βάση τη σχετική έννοια (φτωχός σε σχέση με τους άλλους) και ορίζεται στο 60% της διάμεσης ισοδύναμης δαπάνης από αγορές του νοικοκυριού, διαφοροποιούμενη από την έννοια του κινδύνου της απόλυτης φτώχειας (ο φτωχός που στερείται βασικών μέσων επιβίωσης). Στην τελική καταναλωτική δαπάνη περιλαμβάνονται εισοδηματικές συνιστώσες, όπως το τεκμαρτό ενοίκιο από ιδιοκατοίκηση, οι έμμεσες κοινωνικές μεταβιβάσεις και τα εισοδήματα σε είδος.

Ορισμοί

Κατάσταση πληθυσμού:

Φτωχός πληθυσμός: ο πληθυσμός που έχει δαπάνη μικρότερη ή ίση από το κατώφλι της φτώχειας.

Μη Φτωχός πληθυσμός: ο πληθυσμός που έχει δαπάνη μεγαλύτερη από το κατώφλι της φτώχειας.

Τεκμαρτό εισόδημα: προκύπτει από υπολογισμούς που γίνονται βάσει δεδομένων, όπως είναι οι πραγματοποιηθείσες δαπάνες, η απόκτηση ενός περιουσιακού στοιχείου ή ακόμα και η κατοχή ενός περιουσιακού στοιχείου και αντιδιαστέλλεται λοιπόν με το πραγματικό εισόδημα.

Ισοδύναμη δαπάνη και κλίμακα ισοδυναμίας: ορίζεται η συνολική δαπάνη του νοικοκυριού μετά τη διαίρεσή της με το ισοδύναμο μέγεθος του νοικοκυριού.

Ισοδύναμο μέγεθος του νοικοκυριού: υπολογίζεται με βάση την τροποποιημένη κλίμακα του ΟΟΣΑ, σύμφωνα με την οποία ορίζεται:

Συντελεστής στάθμισης 1: για τον πρώτο ενήλικα,

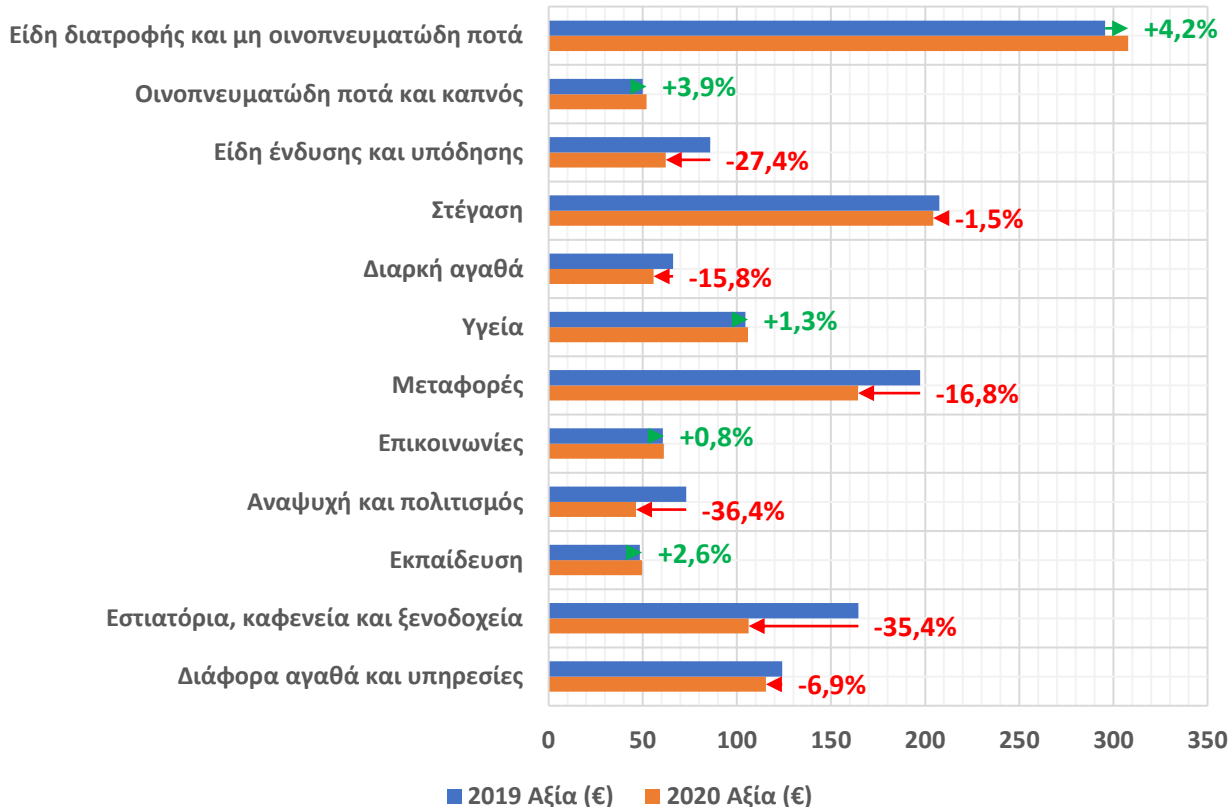
Συντελεστής στάθμισης 0,5: για τον δεύτερο ενήλικα και παιδιά >14 ετών

Συντελεστής στάθμισης 0,3: για τον δεύτερο ενήλικα και παιδιά <14 ετών.

Παράδειγμα

Σύνθεση νοικοκυριού	Συντελεστής στάθμισης
1 ^{ος} ενήλικας	1
2 ^{ος} ενήλικας	0,5
2 παιδιά ηλικίας >14 ετών	2 x 0,5
Σύνολο	2,5

Αποτελέσματα ανάλυσης για την εξέλιξη των δαπανών στις 12 βασικές κατηγορίες δαπανών και υπηρεσιών μεταξύ των ετών 2019-2020 λόγω της πανδημίας COVID-19.

Κατά φθίνουσα σειρά, οι κατηγορίες με τη μεγαλύτερη αρνητική ποσοστιαία μεταβολή δαπανών των νοικοκυριών είναι:

- Αναψυχή και πολιτισμός (-36,4%)
- Εστιατόρια, καφενεία και ξενοδοχεία (-35,4%)
- Είδη ένδυσης και υπόδησης (-27,4%)
- Μεταφορές (-16,8%)
- Διαρκή αγαθά (-15,8%)

Κατά σειρά φθίνουσα σειρά, οι κατηγορίες με τη μεγαλύτερη θετική ποσοστιαία μεταβολή δαπανών των νοικοκυριών είναι:

- Είδη διατροφής και μη οινοπνευματώδη ποτά (+4,2%)
- Οινοπνευματώδη ποτά και καπνός (+3,9%)
- Εκπαίδευση (+2,6%)
- Υγεία (+1,3%)
- Επικοινωνία (+0,8%)

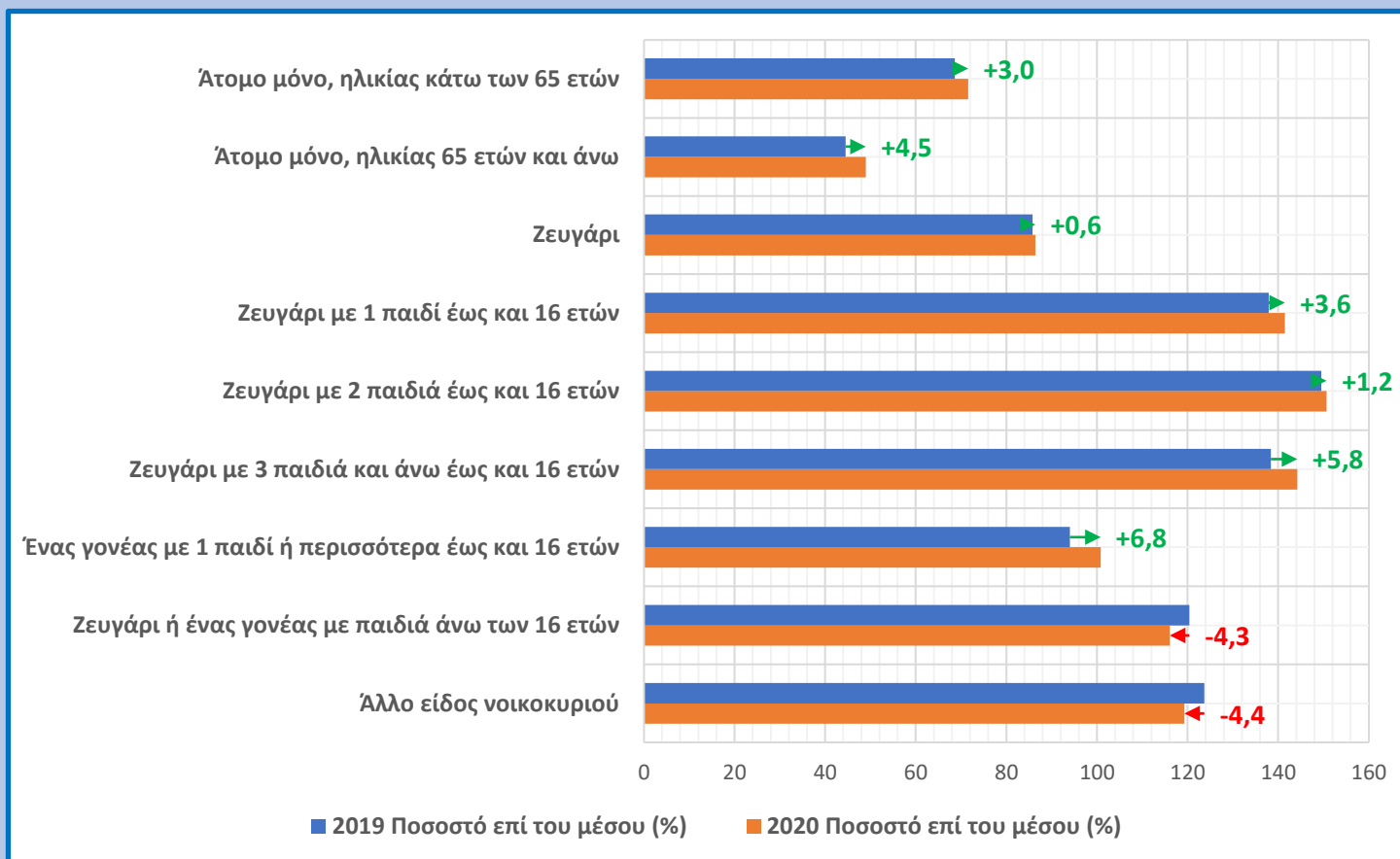
Αποτελέσματα ανάλυσης για την ποσοστιαία κατανομή μηνιαίων δαπανών (αγορές), για αγαθά και υπηρεσίες (τρέχουσες τιμές), κατά τύπο νοικοκυριού, μεταξύ των ετών 2019-2020.

Οι τύποι νοικοκυριού με τη μεγαλύτερη ποσοστιαία μείωση το έτος 2020 σε σχέση με το έτος 2019.

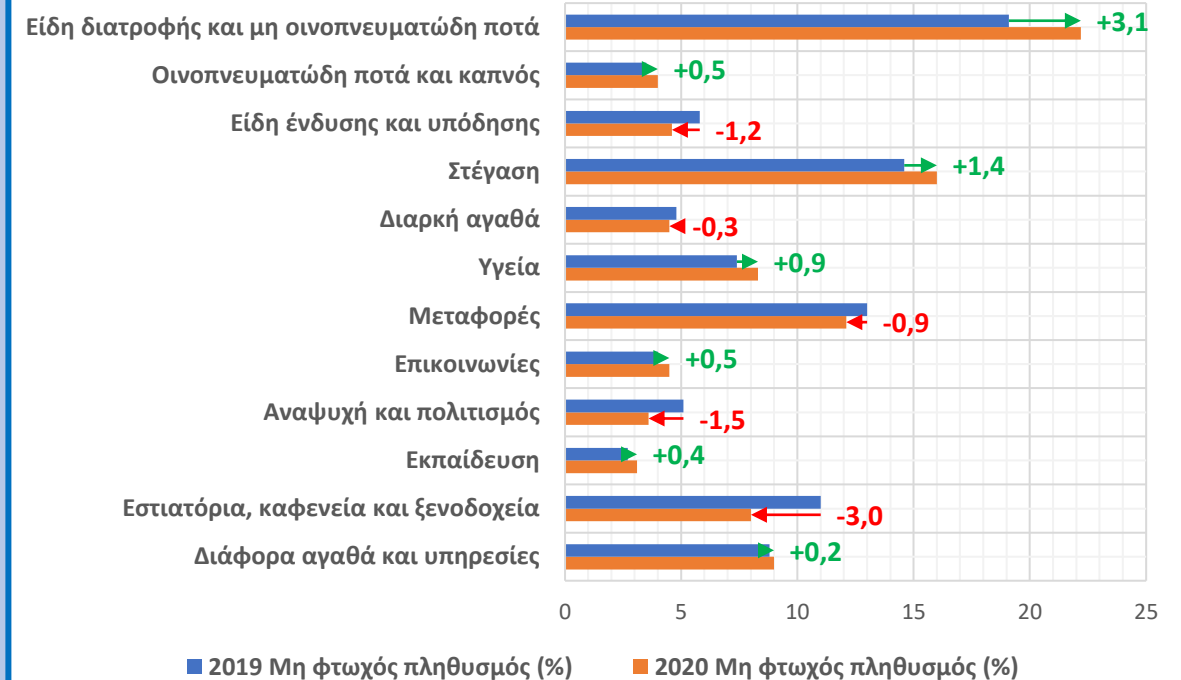
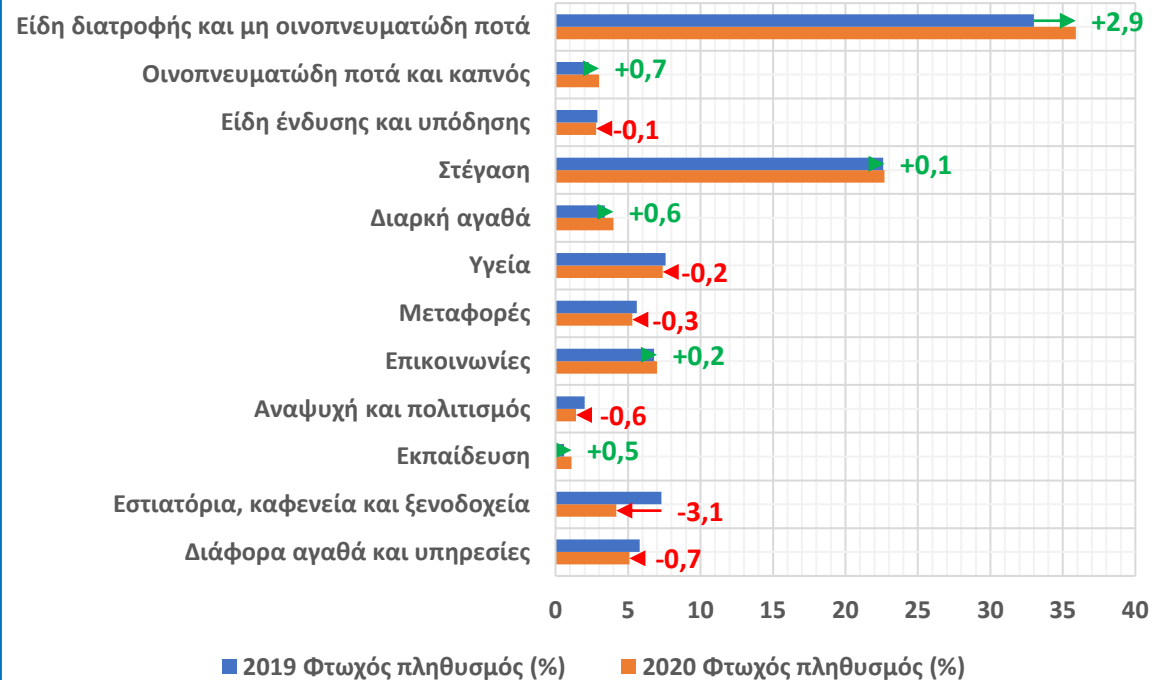
Τύπος νοικοκυριού	Μεταβολή
Άλλο είδος νοικοκυριού	-4,4
Ζευγάρι ή ένας γονέας με παιδιά άνω των 16 ετών	-4,3

Οι τύποι νοικοκυριού με τη μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση το έτος 2020 σε σχέση με το έτος 2019.

Τύπος νοικοκυριού	Μεταβολή
Ένας γονέας με 1 παιδί ή περισσότερα έως και 16 ετών	+6,8
Ζευγάρι με 3 παιδιά και άνω έως και 16 ετών	+5,8

Αποτελέσματα ανάλυσης για την ποσοστιαία κατανομή μηνιαίων δαπανών (αγορές), για αγαθά και υπηρεσίες (τρέχουσες τιμές), κατά κατηγορία πληθυσμού (φτωχός, μη φτωχός πληθυσμός), μεταξύ των ετών 2019-2020.

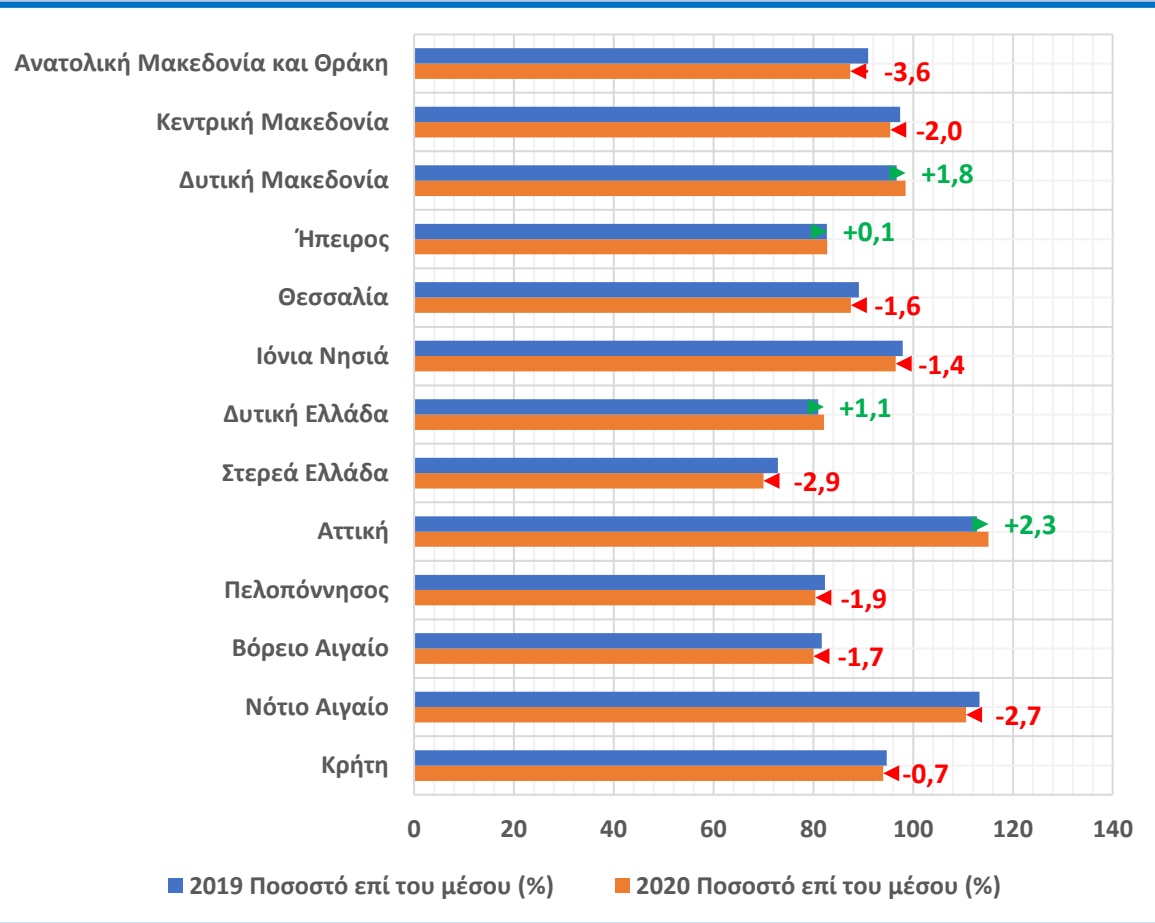
Κατηγορία πληθυσμού «Φτωχός»

Κατηγορία δαπάνης	Έτος 2019	Έτος 2020	Μεταβολή
Είδη διατροφής και μη οινοπνευματώδη ποτά	33%	35,9%	+2,9%
Στέγαση	22,6%	22,7%	+0,1%
Εκπαίδευση	0,6%	1,1%	+0,5%
Εστιατόρια, καφεενεία, ξενοδοχεία	7,3%	4,2%	-3,1%

Κατηγορία πληθυσμού «Μη Φτωχός»

Κατηγορία δαπάνης	Έτος 2019	Έτος 2020	Μεταβολή
Είδη διατροφής και μη οινοπνευματώδη ποτά	19,1%	22,2%	+3,1%
Στέγαση	14,6%	16,0%	+1,4%
Εκπαίδευση	2,7%	3,1%	+0,4%
Εστιατόρια, καφεενεία, ξενοδοχεία	11,0%	8,0%	-3,0%

Αποτελέσματα ανάλυσης για την ποσοστιαία κατανομή μηνιαίων δαπανών (αγορές), για αγαθά και υπηρεσίες (τρέχουσες τιμές), μεταξύ των ετών 2019-2020, κατά Περιφέρεια. (4^{ος} στόχος)

Κατά φθίνουσα σειρά, οι περιφέρειες που εμφανίζουν μείωση στην ποσοστιαία κατανομή μηνιαίων δαπανών (αγορές) για αγαθά και υπηρεσίες είναι:

Ανατολική Μακεδονία και Θράκη (-3,6%)

Στερεά Ελλάδα (-2,9%)

Νότιο Αιγαίο (-2,7)

Κεντρική Μακεδονία (-2,0%)

Πελοπόννησος (-1,9%)

Βόρειο Αιγαίο (-1,7%)

Θεσσαλία (-1,6%)

Ιόνια Νησιά (-1,4%)

Κρήτη (-0,7%)

Κατά φθίνουσα σειρά, οι περιφέρειες που εμφανίζουν αύξηση στην ποσοστιαία κατανομή μηνιαίων δαπανών (αγορές) για αγαθά και υπηρεσίες είναι:

Αττική (+2,3%)

Δυτική Μακεδονία (+1,8%)

Δυτική Ελλάδα (+1,1%)

Ήπειρος (+0,1%)

Η πανδημία της COVID-19 επιφέρει σημαντικές μεταβολές στις δαπάνες των νοικοκυριών. Το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών των νοικοκυριών αφορά τα «Είδη διατροφής και μη οινοπνευματώδη ποτά» και τη «Στέγαση» ενώ το μικρότερο μέρος των δαπανών αφορά την «Αναψυχή και πολιτισμό».

Παρατηρείται μείωση των δαπανών των νοικοκυριών σε Εστιατόρια, καφετέριες και Ξενοδοχεία, στις μετακινήσεις, σε ένδυση και υπόδηση και στα διαρκή αγαθά (δηλαδή τα αγαθά που μπορούν να χρησιμοποιηθούν πολλές φορές για τον ίδιο σκοπό χωρίς να μεταβληθεί η φυσική τους υπόσταση, όπως έπιπλα, αυτοκίνητα, ηλεκτρικές συσκευές). Από την άλλη, η καραντίνα επιφέρει αύξηση των δαπανών των νοικοκυριών σε είδη διατροφής, σε οινοπνευματώδη ποτά και καπνό και ταυτόχρονα επιβάλλει νέες δαπάνες των νοικοκυριών στην εκπαίδευση, στην υγεία και στην επικοινωνία.

Ο τύπος νοικοκυριού «Άτομο μόνο, ηλικίας 65 και άνω», δαπανά το 49% της μέσης μηνιαίας δαπάνης των νοικοκυριών της Ελλάδας κατά το έτος 2020, η οποία είναι αυξημένη κατά 4,5% σε σχέση με το 2019. Ο τύπος νοικοκυριού «Ζευγάρι με 2 παιδιά έως και 16 ετών» δαπανά το 150,7% της μέσης μηνιαίας δαπάνης των νοικοκυριών της Ελλάδας, κατά το έτος 2020, η οποία είναι αυξημένη κατά 1,2% σε σχέση με το 2019.

Το μεγαλύτερο ποσοστό της μέσης μηνιαίας ισοδύναμης δαπάνης στην κατηγορία πληθυσμού «Φτωχός» αφορά τα «Είδη διατροφής και μη οινοπνευματώδη ποτά» και τη «Στέγαση», κατά τα έτη 2019 και 2020, συνολικά είναι 55,6% και 58,6% αντίστοιχα, ήτοι αύξηση 3%. Στην κατηγορία πληθυσμού «Μη φτωχός» οι δαπάνες αυτές, κατά τα έτη 2019 και 2020, συνολικά είναι 33,7% και 38,2% αντίστοιχα, ήτοι αύξηση 4,5%. Αντίθετα το μικρότερο ποσοστό της μέσης μηνιαίας ισοδύναμης δαπάνης στην κατηγορία πληθυσμού «Φτωχός» αφορά την «Εκπαίδευση» κατά τα έτη 2019 και 2020, είναι 0,6% και 1,1% αντίστοιχα, ήτοι αύξηση 0,5%. Στην κατηγορία πληθυσμού «Μη φτωχός» η δαπάνη αυτή κατά τα έτη 2019 και 2020, είναι 2,7% και 3,1% αντίστοιχα, ήτοι αύξηση +0,4%. Η μέση μηνιαία ισοδύναμη δαπάνη σε «Εστιατόρια – καφεενεία και Ξενοδοχεία» εμφανίζεται μείωση (-3,1%) στην κατηγορία πληθυσμού «Φτωχός» το 2020 σε σχέση με το 2019 ενώ στην κατηγορία πληθυσμού «Μη φτωχός» η δαπάνη αυτή εμφανίζει μείωση (-3%) το 2020 σε σχέση με το 2019.

Από τις 13 περιφέρειες των Ελλάδας, στις 9 περιφέρειες εμφανίζεται μείωση στην ποσοστιαία κατανομή μηνιαίων δαπανών για αγαθά και υπηρεσίες στους οικογενειακούς προϋπολογισμούς το έτος 2020 σε σχέση με το έτος 2019, με τη μεγαλύτερη μείωση να καταγράφεται στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (-3,6%) ενώ στις 4 περιφέρειες εμφανίζεται αύξηση στην ποσοστιαία κατανομή μηνιαίων δαπανών για αγαθά και υπηρεσίες στους οικογενειακούς προϋπολογισμούς το έτος 2020 σε σχέση με το έτος 2019, με τη μεγαλύτερη αύξηση να καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (+2,3%).

Το μικρότερο ποσοστό μηνιαίων δαπανών των οικογενειακών προϋπολογισμών για αγαθά και υπηρεσίες κατά τα έτη 2019 και 2020 εμφανίζεται στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδος, (70% και 72,9% αντίστοιχα). Το μεγαλύτερο ποσοστό μηνιαίων δαπανών των οικογενειακών προϋπολογισμών κατά τα έτη 2019 και 2020 εμφανίζεται στην Περιφέρεια Αττικής (115% και 118,1% αντίστοιχα) και στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (110,6% και 113,6% αντίστοιχα).